

organizator

niebanalnie
giełdzie

Co zrobić z pieniędzmi? **INWESTUJ!**

Przegląd możliwości pomnażania oszczędności.

CZAS: 45 minut.

ADRESACI SCENARIUSZA: uczniowie pierwszej lub drugiej klasy szkoły branżowej I stopnia (w zależności od przyjętego przez szkołę ramowego planu nauczania).

PRZEDMIOT NAUCZANIA: podstawy przedsiębiorczości.

REALIZOWANE ELEMENTY PODSTAWY PROGRAMOWEJ:

III. Instytucje rynkowe.

Uczeń:

- ▶ rozróżnia formy inwestowania kapitału i dostrzega zróżnicowanie stopnia ryzyka w zależności od rodzaju inwestycji oraz okresu inwestowania;
- ▶ oblicza przewidywany zysk z przykładowej inwestycji kapitałowej w krótkim i długim okresie.

SŁOWA KLUCZOWE:

inwestycja, kapitał, walor, akcja, kurs, zysk/strata, procent.

CEL OGÓLNY:

uczeń poznaje różne sposoby i możliwości inwestowania i pomnażania swojego kapitału oraz związane z tym ryzyko, nabiera umiejętności obliczania zysku/straty z inwestycji.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

uczeń potrafi:

- ▶ wybrać korzystną inwestycję na podstawie posiadanej wiedzy (korzystając także z doświadczenia życiowego, np. znajomości spółek lub historycznego kursu walut);
- ▶ odróżnić inwestycje bezpieczne od ryzykownych;
- ▶ zrozumieć i zaakceptować ryzyko inwestycyjne oraz konieczność podejmowania trudnych decyzji;
- ▶ skonstruować zdywersyfikowany portfel inwestycyjny;
- ▶ prowadzić rachunki – obliczyć stan swojego konta, w tym przy użyciu kalkulatora lub arkusza kalkulacyjnego;
- ▶ wymieniać poglądy i doświadczenia w grupie;
- ▶ poszukiwać dalszych informacji nt. temat inwestycji kapitałowych w sieci.

METODY PRACY:

mini-dyskusje, prezentacja, metoda Złotowłosej, zabawa inwestycyjna.

FORMY PRACY:

praca w grupach i z całą klasą.

POMOCE DYDAKTYCZNE:

- ▶ karty pracy (karty inwestycji – załącznik nr 1; arkusz inwestycji – załącznik nr 2; tabele zysku/straty – załącznik nr 3; metoda Złotowłosej – załącznik nr 4);
- ▶ kalkulatory (co najmniej jeden dla grupy – można użyć kalkulatorów w telefonach uczniów, ale tylko w obliczeniach drugiej fazy inwestycji);
- ▶ komputer przenośny (laptop) z uprzednio przygotowanymi plikami prezentacji oraz arkusza kalkulacyjnego;
- ▶ projektor multimedialny.

PRZEBIEG LEKCJI (ZE WSKAZANIEM CZASU NA POSZCZEGÓLNE JEJ ELEMENTY):**WPROWADZENIE (10 MINUT):**

- ▶ czynności organizacyjne (wejście do sali, sprawdzenie obecności, prośba o zajęcie miejsc przy uprzednio przygotowanych (zestawionych) ławkach do pracy w grupach (2-4 osobowych);
- ▶ prezentacja tematu lekcji: „Co zrobić z pieniędzmi?” i podanie jej celu głównego – poznanie możliwości zainwestowania swoich oszczędności;
- ▶ krótka prezentacja możliwych różnych form inwestycji (do pobrania: <https://tiny.pl/7nrjn>)

ROZWINIĘCIE (20 MINUT):

- ▶ nauczyciel proponuje „zabawę inwestycyjną” (opis dla uczniów w załączonej prezentacji) każda z grup (2-4 osoby) otrzymuje 6 kart inwestycyjnych o wartości 1000 zł każda; w pierwszej turze wybiera 6 różnych walorów; po otrzymaniu pierwszej tabeli zysku/straty (tu za rok 2018) oraz arkusza inwestycji grupa oblicza swój wynik z inwestycji i podejmuje decyzje o ew. zmianie w kolejnej turze; zyski/straty są reinwestowane i po otrzymaniu drugiej tabeli zysku/straty (tu za rok 2019) obliczają zysk 2-letniej inwestycji
- ▶ (tu nauczyciel dopuszcza użycie kalkulatorów, ew. wcześniej przygotowanych plików w arkuszu kalkulacyjnym);
- ▶ nauczyciel zachęca do swobodnego podzielenia się wrażeniami i spróbowania odpowiedzi na pytania zawarte w prezentacji (Która grupa zarobiła najwięcej? Która inwestycja była najkorzystniejsza? Czy warto inwestować oszczędności? Czy można było stracić? Jakcie Wam towarzyszyły emocje? Jak zdobyć kapitał początkowy?)

PODSUMOWANIE (15 MINUT):

- ▶ podsumowanie lekcji metodą Złotowłosej (załącznik nr 4);
- ▶ wskazówka dla uczniów – „morał” z zabawy: „ZDOBYWAJ, POMNAŻAJ I CHROŃ SWÓJ KAPITAŁ”;
- ▶ zachęta do udziału w Szkolnej Internetowej Grze Giełdowej;
- ▶ ocena aktywności, podziękowanie za zaangażowanie w proces lekcyjny i pożegnanie uczniów.

WARIANTY LEKCJI:

- ▶ można naturalnie wybrać inne instrumenty finansowe (np. bliskie zainteresowaniom i środowisku uczniów) ; inny czasokres inwestycji, itp.;
- ▶ w rachunkach można wykorzystać nowe technologie (dedykowane aplikacje, wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego);

MOŻLIWE KONTYNUACJE:

- ▶ można zabawę traktować jako punkt wyjścia do kolejnych przewidzianych programem tematów takich, jak np. zasady funkcjonowania rynków (w tym GPW), korzyści płynące z długotrwałego i systematycznego oszczędzania oraz inwestowania wolnych środków finansowych (pojęcie procentu składanego);
- ▶ grę inwestycyjną można kontynuować również w formie kółka zainteresowań ukazując bieżącą zmienność rynku i wpływ zdarzeń okołorynkowych na kurs surowców, walut, akcji, itp.

BIBLIOGRAFIA:

- ▶ „Niebanalnie o giełdzie – podręcznik dla uczestników projektu” - Fundacja GPW Warszawa 2019;
- ▶ www.gpw.pl – strona internetowa Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie;
- ▶ www.nbp.pl – strona internetowa Narodowego Banku Polskiego;
- ▶ www.obligacieskarbowe.pl – serwis obligacji Skarbu Państwa;
- ▶ www.money.pl – serwis ekonomiczny.

ZAŁĄCZNIK NR 1 (KARTY INWESTYCJI):

<u>ROK 2018</u>	<u>ROK 2018</u>	<u>ROK 2018</u>
<p>.....</p> <p>KAPITAŁ POCZĄTKOWY:</p> <p style="text-align: center;">1000 ZŁ</p> <p>ZYSK/STRATA:</p> <p>.....</p> <p>KAPITAŁ KOŃCOWY:</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>KAPITAŁ POCZĄTKOWY:</p> <p style="text-align: center;">1000 ZŁ</p> <p>ZYSK/STRATA:</p> <p>.....</p> <p>KAPITAŁ KOŃCOWY:</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>KAPITAŁ POCZĄTKOWY:</p> <p style="text-align: center;">1000 ZŁ</p> <p>ZYSK/STRATA:</p> <p>.....</p> <p>KAPITAŁ KOŃCOWY:</p> <p>.....</p>
<u>ROK 2018</u>	<u>ROK 2018</u>	<u>ROK 2018</u>
<p>.....</p> <p>KAPITAŁ POCZĄTKOWY:</p> <p style="text-align: center;">1000 ZŁ</p> <p>ZYSK/STRATA:</p> <p>.....</p> <p>KAPITAŁ KOŃCOWY:</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>KAPITAŁ POCZĄTKOWY:</p> <p style="text-align: center;">1000 ZŁ</p> <p>ZYSK/STRATA:</p> <p>.....</p> <p>KAPITAŁ KOŃCOWY:</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>KAPITAŁ POCZĄTKOWY:</p> <p style="text-align: center;">1000 ZŁ</p> <p>ZYSK/STRATA:</p> <p>.....</p> <p>KAPITAŁ KOŃCOWY:</p> <p>.....</p>
<u>ROK 2019</u>	<u>ROK 2019</u>	<u>ROK 2019</u>
<p>.....</p> <p>KAPITAŁ POCZĄTKOWY:</p> <p>.....</p> <p>ZYSK/STRATA:</p> <p>.....</p> <p>KAPITAŁ KOŃCOWY:</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>KAPITAŁ POCZĄTKOWY:</p> <p>.....</p> <p>ZYSK/STRATA:</p> <p>.....</p> <p>KAPITAŁ KOŃCOWY:</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>KAPITAŁ POCZĄTKOWY:</p> <p>.....</p> <p>ZYSK/STRATA:</p> <p>.....</p> <p>KAPITAŁ KOŃCOWY:</p> <p>.....</p>
<u>ROK 2019</u>	<u>ROK 2019</u>	<u>ROK 2019</u>
<p>.....</p> <p>KAPITAŁ POCZĄTKOWY:</p> <p>.....</p> <p>ZYSK/STRATA:</p> <p>.....</p> <p>KAPITAŁ KOŃCOWY:</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>KAPITAŁ POCZĄTKOWY:</p> <p>.....</p> <p>ZYSK/STRATA:</p> <p>.....</p> <p>KAPITAŁ KOŃCOWY:</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>KAPITAŁ POCZĄTKOWY:</p> <p>.....</p> <p>ZYSK/STRATA:</p> <p>.....</p> <p>KAPITAŁ KOŃCOWY:</p> <p>.....</p>

ZAŁĄCZNIK NR 2 (ARKUSZ INWESTYCJI):

<u>ROK 2018</u>			<u>ROK 2019</u>		
INWESTYCJA	ZYSK/STRATA	KAPITAŁ	INWESTYCJA	ZYSK/STRATA	KAPITAŁ
RAZEM:			RAZEM:		

<u>ROK 2018</u>			<u>ROK 2019</u>		
INWESTYCJA	ZYSK/STRATA	KAPITAŁ	INWESTYCJA	ZYSK/STRATA	KAPITAŁ
RAZEM:			RAZEM:		

<u>ROK 2018</u>			<u>ROK 2019</u>		
INWESTYCJA	ZYSK/STRATA	KAPITAŁ	INWESTYCJA	ZYSK/STRATA	KAPITAŁ
RAZEM:			RAZEM:		

ZAŁĄCZNIK NR 3 (TABELE ZYSKU/STRATY):ROK 2018

INWESTYCJA	KURS POCZĄTKOWY	KURS KOŃCOWY	ZMIANA PROC.	ŹRÓDŁO
LOKATA	-	-	1,7 %	www.nbp.pl
OBLIGACJE	100 zł	102,70 zł	2,7 %	www.obligacjeskarbowe.pl
ZŁOTO	4502,60 zł	4830,10 zł	7,3 %	www.money.pl
ROPA	229,87 zł	203,64 zł	- 11,4 %	www.money.pl
EURO	4,17 zł	4,30 zł	3,1 %	www.nbp.pl
FRANK	3,56 zł	3,82 zł	7,3 %	www.nbp.pl
FUNT	4,68 zł	4,79 zł	2,4 %	www.nbp.pl
PKO BP	43,34 zł	40,02 zł*	- 7,7 %	www.gpw.pl
PKN ORLEN	105,50 zł	111,15 zł*	5,4 %	www.gpw.pl
CD PROJEKT	98,00 zł	145,60 zł	48,6 %	www.gpw.pl
C. POLSAT	24,18 zł	22,56 zł	- 6,7 %	www.gpw.pl
DINO	81,60 zł	95,85 zł	17,5 %	www.gpw.pl

* W tym dywidenda: PKO BP – 0,55 zł; PKN ORLEN – 3,00 zł.

ROK 2019

INWESTYCJA	KURS POCZĄTKOWY	KURS KOŃCOWY	ZMIANA PROC.	ŹRÓDŁO
LOKATA	-	-	2,1 %	www.nbp.pl
OBLIGACJE	100 zł	102,70 zł	2,7 %	www.obligacjeskarbowe.pl
ZŁOTO	4830,10 zł	5775,81 zł	19,6 %	www.money.pl
ROPA	203,64 zł	250,91 zł	23,2 %	www.money.pl
EURO	4,30 zł	4,29 zł	- 0,2 %	www.nbp.pl
FRANK	3,82 zł	3,92 zł	2,6 %	www.nbp.pl
FUNT	4,77 zł	5,00 zł	4,8 %	www.nbp.pl
PKO BP	40,50 zł	35,79 zł**	- 11,6 %	www.gpw.pl
PKN ORLEN	106,15 zł	89,32 zł**	- 15,8 %	www.gpw.pl
CD PROJEKT	151,00 zł	280,05 zł**	85,5 %	www.gpw.pl
C. POLSAT	22,52 zł	28,91 zł**	28,4 %	www.gpw.pl
DINO	97,30 zł	144,00 zł	48,0 %	www.gpw.pl

** W tym dywidenda: PKO BP – 1,33 zł; PKN ORLEN – 3,50 zł; CD PROJEKT – 1,05 zł; C. POLSAT – 0,93 zł.

ZAŁĄCZNIK NR 4 (PODSUMOWANIE – METODA ZŁOTOWŁOSEJ):

Swoje zaoszczędzone pieniądze warto potraktować jako kapitał, który można i warto

(1). Zaoszczędzone środki można ulokować bezpiecznie w instrumenty finansowe, które przyniosą nam pewne zyski w postaci odsetek takie jak (2). Inwestycji można również dokonać w obarczone ryzykiem utraty części lub całości kapitału, takie jak (3). Instrumenty te mogą nam przynieść (4) zysk, niż lokaty.

- a) (1) pomnożyć, (2) akcje, (3) akcje czy jednostki funduszy inwestycyjnych, (4) bardziej pewny i wyższy
- b) (1) wydać, (2) akcje, (3) bony skarbowe, obligacje skarbu państwa, (4) bardziej pewny i niższy
- c) (1) pomnożyć, (2) lokaty, (3) akcje czy jednostki funduszy inwestycyjnych, (4) mniej pewny i wyższy
- d) (1) wydać, (2) lokaty, (3) bony skarbowe, obligacje skarbu państwa, (4) mniej pewny i niższy